

FA Rendement

Dit artikel wordt u aangeboden door FA Rendement

FA Rendement is een financieel administratief nieuws- en adviesmagazine voor administrateurs, boekhouders, hoofden en medewerkers afdeling financiële administraties. De insteek is: het praktisch informeren en selecteren van informatie voor de financieel-specialist, zodanig dat hij deze informatie ook direct in zijn dagelijks werk kan toepassen. FA Rendement behandelt voornamelijk de 'harde' kant van administratie, veel nieuws dus op het gebied van financiën, fiscaliteit, administratie, automatisering, inkoop, loon- en salarisadministratie, sociale voorzieningen, debiteurenbeheer en inkoop.

FA Rendement onderscheidt zich door:

- Veel signalerend nieuws over veranderende regelgeving;
- Beknopte artikelen met veel tips die de lezer direct in de dagelijkse praktijk kan gebruiken;
- Elke keer een gedegen vergelijkend warenonderzoek onder FA- dienstverleners;
- Interactieve, persoonlijke e-mailservice met nieuwe vacatures, sites, congressen en publicaties.

Meer informatie op: www.rendement.nl/FA

Voordelig proefabonnement aanvragen? www.rendement.nl/FA/abonneren

Eenmaal, andermaal verkocht...

Ondernemers die met BTW belaste prestaties verrichten, kunnen de BTW die andere ondernemers in rekening brengen aftrekken. Er was heel lang onduidelijkheid over de vraag of ook de BTW op kosten die samenhangen met de verkoop van een deelneming aftrekbaar is. In een aantal arresten heeft het Europese Hof van Justitie meer duidelijkheid geschapen over het recht op aftrek van BTW bij de verkoop van meerderheids- en minderheidsdeelnemingen.

Om BTW te kunnen aftrekken, moet eerst sprake zijn van ondernemerschap van de verkopende vennootschap. Met name bij houdstermaatschappijen (holdings) speelt de vraag of sprake is van BTW-ondernemerschap. Een houdstermaatschappij is een vennootschap die hiërarchisch gezien de hoogste maatschappij binnen een groep maatschappijen is (topholding).

Categorieën

Of een houdstermaatschappij te bestempelen is als ondernemer voor de BTW is afhankelijk van feiten en omstandigheden. Op grond van jurisprudentie zijn vier categorieën houdstermaatschappijen te onderscheiden.

1. De zuivere houdstermaatschappij

De zuivere houdstermaatschappij houdt zich uitsluitend bezig met het houden van aandelen en daarmee samenhangende activiteiten, zoals het ontvangen en eventueel doorschuiven van dividenden. De zuivere houdster-

maatschappij houdt zich dus bijvoorbeeld niet bezig met het beheer van de groepsmaatschappijen. Het Europese Hof van Justitie en ook de Hoge Raad hebben zich hier al verschillende keren over uitgesproken. Het oerarrest is wat dit onderwerp betreft het arrest Polysar

“Dividenden vloeien voort uit het eigendom van de aandelen”

van het Europese Hof van Justitie. De conclusie luidt dat het enkel verwerven en het enkel houden van aandelen geen economische activiteiten zijn die tot BTW-ondernemerschap kunnen leiden.

2. Met economische activiteiten

Een houdstermaatschappij die naast het houden van aandelen tegen vergoeding activiteiten verricht (bijvoorbeeld management-, financierings- en advies-

werkzaamheden), is uit hoofde van deze activiteiten ondernemer in de zin van de BTW. Deze houdstermaatschappij verricht namelijk economische activiteiten.

3. Niet met moeien gepaard

In het arrest Polysar oordeelde het Europese Hof van Justitie dus dat een houdstermaatschappij die zich niet direct of indirect ‘moeit’ met het beleid en beheer van de groepsmaatschappijen geen economische activiteiten verricht. Vervelend is wel dat het Hof van Justitie niet aangaf en eigenlijk nog steeds niet heeft aangegeven wat ‘moeien’ precies inhoudt. Van belang is wel dat de houdstermaatschappij voor dat moeien een vergoeding ontvangt, zo blijkt onder andere uit de arresten Floridienne & Berginvest en Welthgrove. Direct of indirect moeien waar alleen dividenden tegenover staan is niet voldoende voor het BTW-ondernemerschap. Dus als in de jaarstukken van de vennootschap alleen dividenden zijn opgenomen, kan de vennootschap geen ondernemer voor de BTW zijn en geen BTW-identificatienummer hebben.

4. Wel met moeien gepaard

Als een houdstermaatschappij zich naast het houden van aandelen, direct of indirect moeit met het beheer van haar deelnemingen zonder hiervoor een vergoeding te ontvangen, is deze houdstermaatschappij wel BTW-ondernemer als het moeien gepaard gaat met handelingen die aan BTW zijn onderworpen. Hierbij moet u denken aan het tegen vergoeding verrichten van administratieve, financiële, com-

merciële en technische diensten ten behoeve van de groepsmaatschappijen. Bij deze vennootschap laten de jaarstukken dus nog andere inkomsten zien naast dividenden zoals bijvoorbeeld rente-inkomsten, vergoedingen voor management of marketing, enzovoorts.

Meerderheidsdeelneming

Het Europese Hof van Justitie geeft in het arrest AB SKF meer duidelijkheid over het recht op aftrek van voorbelasting bij de verkoop van een meerderheidsdeelneming. Het Europese Hof oordeelde in het arrest AB SKF dat de verkoop van een deelneming door een moeiende holding een ondernemershandeling is, die vrijgesteld is van BTW. Een vrijgestelde ondernemershandeling lijkt erop te wijzen dat de BTW niet aftrekbaar is. Toch kan de voorbelasting mogelijk worden afgetrokken ondanks dat de verkoop een vrijgestelde prestatie is. Om toch BTW

“Aftrek voorbelasting mogelijk bij vrijgestelde prestatie”

te kunnen aftrekken, moeten de kosten die samenhangen met de verkoop van de aandelen zijn doorberekend in de prijs van de prestaties die de ondernemer verricht. U kunt de BTW op de kosten die samenhangen met de verkoop van de aandelen wel aftrekken. Bij ondernemers die zowel belaste als vrijgestelde prestaties verrichten, kunt u de BTW aftrekken op grond van de verhouding tussen de belaste omzet en de totale omzet. Zijn de kosten verdisconteerd in de verkoopprijs van de aandelen zelf, dan kunt u de BTW op de kosten die met de verkoop samenhangen niet aftrekken.

Minderheidsdeelneming

In mei vorig jaar oordeelde het Europese Hof van Justitie over de aftrek van BTW op kosten die samenhangen met de ver-

koop van een minderheidsdeelneming. Het oordeel van het Europese Hof in dit arrest was vergelijkbaar met het oordeel in het arrest AB SKF. Bij de verkoop van een minderheidsdeelneming is de BTW op kosten in verband met de verkoop van de aandelen aftrekbaar als deze kosten algemene kosten zijn en niet verdisconteerd zijn in de prijs van de aandelen.

Aankoop

Uit de arresten van het Europese Hof volgt dat u bij de verkoop van een deelneming de BTW onder voorwaarden kunt aftrekken. Maar ook in het kader van de aankoop van deelnemingen maken ondernemers kosten. Een holding die kwalificeert als BTW-ondernemer omdat zij moeit en met moeien gepaard gaande belaste handelingen verricht, kan de BTW op kosten die worden gemaakt in verband met de aankoop van een deelneming aftrekken. De kosten in verband met de aankoop van een deelneming maken deel uit van de algemene kosten, omdat ze samenhangen met het geheel van de bedrijfsactiviteiten van het concern. Als sprake is van zowel belaste als vrijgestelde activiteiten dan vindt aftrek plaats op grond van de verhouding tussen de belaste omzet en de totale omzet. Ontvangen dividenden mag u niet meerekenen bij de totale omzet, want dividenden vormen geen vergoeding voor een prestatie. Dividenden vloeien namelijk voort uit het enkel houden van aandelen.

Makelaarskosten

Onroerende zaken kunnen eigendom zijn van natuurlijke personen, maar ook van lichamen zoals vennootschappen. Als een onroerende zaak eigendom is van een bv waar verder geen activiteiten in zitten, kan de onroerende zaak in principe op twee manieren worden verkocht:

- De bv draagt de onroerende zaak zelf over en is dus de verkoper. Afhankelijk van de leeftijd en/of de staat van de onroerende zaak is dan BTW of overdrachtsbelasting verschuldigd.
- De aandelen in de bv waar de onroerende zaak in zit worden overgedragen.

In dat geval is sprake van een handeling inzake waardepapieren en is de BTW-vrijstelling van toepassing. Heel lang was men van mening dat de vergoeding die de makelaar ontving belast was met BTW. Het arrest DTZ Zadelhoff bracht hier verandering in. Het gaat de koper om de onroerende zaak en niet om de aandelen van de bv. DTZ Zadelhoff houdt zich bezig met dienstverlening met betrekking tot onroerende zaken. Daar valt ook bemiddeling onder. DTZ Zadelhoff bemiddelt bij

“Bemiddelingsdienst door een makelaar vrijgesteld van BTW”

de verkoop van onroerende zaken zelf, maar ook bij de verkoop van aandelen van zogenoemde vastgoedlichamen. Dat zijn lichamen waarover het Europese Hof van Justitie oordeelde dat de transactie wordt vormgegeven door de verkoop van aandelen. De bemiddelingsdienst is vrijgesteld van BTW en de makelaar mag de BTW die drukt op zijn makelaarsdiensten dus niet aftrekken.

Bemiddeling

Bemiddeling is een dienst die in principe belast is met BTW. Maar als de bemiddelingswerkzaamheden vallen onder financiële handelingen inzake waardepapieren (hieronder vallen ook aandelen) en effecten, is mogelijk een vrijstelling van toepassing. Een dienst die bestaat uit het bemiddelen bij de verkoop van aandelen, is een handeling betreffende waardepapieren en effecten. Deze activiteit is dus vrijgesteld van BTW. De bemiddelaar heeft geen recht op aftrek van voorbelasting voor de kosten die hij maakt in het kader van de bemiddeling bij verkoop van aandelen.

Mr. Carola van Vilsteren, Van Vilsteren BTW Advies, tel: (026) 707 17 10, e-mail: info@btwadvis.com, www.btwadvies.com